

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera, soudce JUDr. Tomáše Langáška a soudkyně Mgr. Veroniky Baroňové v právní věci žalobce: **Milion chvilek, z. s.**, sídlem Koněvova 289/3, Praha 3, zastoupeného Mgr. Danielem Askarim, advokátem, sídlem Slavětínská 1146/39, Praha 9, proti žalovaným: **1) Magistrát hlavního města Prahy**, sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1, **2) Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy**, sídlem Kongresová 1666/2, Praha 4, v řízení o žalobě proti nezákonnému zásahu, o vyloučení soudce Městského soudu v Praze Mgr. Jana Schneeweise z projednávání a rozhodnutí věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 14 A 90/2021,

t a k t o :

Soudce Mgr. Jan Schneeweis **n e n í** vyloučen z projednávání a rozhodování věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 14 A 90/2021.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Mgr. Jan Schneeweis oznámil přípisem ze dne 11. 5. 2021 podle § 8 odst. 3 zákona č. 150/2002. Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), místopředsedovi Městského soudu v Praze, že zjistil důvod své podjatosti v řízení ve shora uvedené věci, v níž je soudcem zpravodajem.

[2] Soudce spatřuje důvod k vyloučení z projednání a rozhodnutí věci ve skutečnosti, že s advokátem žalovaného, Mgr. Danielem Askarim, bývalým asistentem správního úseku Městského soudu v Praze jej pojí především pracovní a kolegiální vazby, nicméně setkával se s ním také při nejrůznějších mimopracovních aktivitách (v restauračních zařízeních, při jiných společenských aktivitách apod.). Vztah se zástupcem žalobce soudce sám označil za vztah spíše přátelský.

[3] Místopředseda městského soudu pověřený posouzením oznámení o podjatosti předložil věc přípisem ze dne 25. 5. 2021 k posouzení Nejvyššímu správnímu soudu, neboť s odkazem na závěry judikatury Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu se domnívá, že neexistuje legitimní důvod k pochybnostem o nepodjatosti soudce Mgr. Jana Schneeweise. Podle místopředsedy soudu je zřejmé, že vztah soudce Mgr. Jana Schneeweise k zástupci žalobce byl pouze kolegiální, nyní jde o vztah profesní. Skutečnost, že bývalí asistenti soudu se sami stanou soudci či začnou po ukončení svého působení u Nejvyššího správního soudu vykonávat jinou právnickou profesi, při níž se ocitnou na straně některého z účastníků soudního řízení, není výjimečná. Je běžné a lidsky pochopitelné, že soudci jsou se svými bývalými asistenty a kolegy

i nadále v kontaktu. To však samo o sobě bez přistoupení dalších „závadných“ skutečností není důvodem pochyb zakládajících podjatost soudce.

[4] Na základě popisu kontaktů soudce se zástupcem žalobce dospěl místopředseda soudu k závěru, že mezi soudcem a zástupcem žalobce neexistuje skutečné přátelství, které by zakládalo z hlediska subjektivního či objektivního obavu z možného ovlivnění rozhodování soudce. Okolnost, že v současné době není soudce dle svého tvrzení v bližším kontaktu se zástupcem žalobce, je spíše zapříčiněna opatřeními souvisejícími s epidemií COVID-19, místopředseda soudu nepovažuje za relevantní. Poukázal rovněž na skutečnost, že nejde přímo o vztah k účastníku řízení, nýbrž k jeho zástupci, u něhož je zpravidla míra osobní zainteresovanosti na výsledném rozhodnutí soudu nižší.

[5] Žalobce, zastoupen Mgr. Danielem Askarim, se v přípisu ze dne 1. 6. 2021 adresovaném Nejvyššímu správnímu soudu, vyjádřil tak, že z vyjádření soudce je zřejmé, že mezi zástupcem žalobce a soudcem kvalifikované přátelství není a že se jedná pouze o styky vyplývající z kolegiálního vztahu. V současné době ani nejsou v žádném osobním kontaktu. Žalobce má stejně jako místopředseda městského soudu za to, že odkaz na epidemiologickou situaci v tomto ohledu není relevantní.

II.

[6] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. *jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti.*

[7] Podle § 8 odst. 3 s. ř. s. *soudce, který zjistí důvod své podjatosti, oznámí takovou skutečnost předsedovi soudu a v řízení zatím může provést jen takové úkony, které nesnesou odkladu. Předseda soudu na jeho místo určí podle rozvrhu práce jiného soudce nebo jiný senát. Má-li předseda soudu za to, že není dán důvod podjatosti soudce, nebo týká-li se věc předsedy soudu, rozhodne o vyloučení Nejvyšší správní soud usnesením, a jde-li o soudce, Nejvyššího správního soudu, jiný jeho senát.*

[8] Nestrannost soudce je především subjektivní psychickou kategorií, která vyjadřuje vnitřní psychický vztah soudce či soudkyně k projednávané věci. Při posuzování námitky podjatosti je však třeba nestrannost soudce vnímat i z hlediska objektivního, tedy zkoumat, zda skutečně existují objektivní okolnosti, které vyvolávají oprávněné pochybnosti o nezaujatosti soudce v konkrétním případě. Je nutno mít též na paměti, že postup, kterým je věc odnímána jinak zákonnému soudci, je postupem výjimečným, k němuž mohou vést jen výjimečné okolnosti.

[9] Spornou je v této věci otázka, zda slovy soudce „spíše přátelský“ vztah k zástupci žalobce je vztahem, který ob stojí v objektivním testu nestrannosti.

[10] Nejvyšší správní soud se vztahy obdobné povahy z hlediska posuzování podjatosti zabýval již ve svých dřívějších rozhodnutích. Například v usnesení ze dne 16. 7. 2008, č. j. Nao 76/2008 - 92, uvedl, že „*samotná skutečnost existence pracovního vztahu na jednom pracovišti v minulosti, a to ani ve vztahu podřízený - nadřízený, nemůže bez dalších faktorů vést k pochybnostem o nestrannosti soudce*“. Rovněž v usnesení ze dne 13. 3. 2013, č. j. Nao 86/2014 - 15, Nejvyšší správní soud konstatoval (s odkazem na usnesení ze dne 27. 8. 2013, č. j. Nao 41/2013 - 6), že vztah, který nepřekračuje standardní profesionální, resp. kolegiální známost v rámci soudcovského stavu, není objektivním důvodem pro založení pochybností o nepodjatosti rozhodujícího soudce, přičemž s výkonem funkce soudce je spjat požadavek na to, aby se soudce byl schopen oprostit od nepatřičných vnějších vlivů na jeho rozhodovací činnost; od méně intenzivních vlivů musí být schopen se oprostit. Pokud intenzita rušivých vlivů nedosáhne určité kritické úrovně, nemohou vzniknout legitimní pochybnosti o tom, že soudce není schopen dostát požadavkům na nezávislé a nestranné rozhodnutí, které jsou na něj kladeny a kterých si musí být vědom. Obdobně v usnesení ze dne 30. 7. 2015, č. j. Nao 247/2015 - 27, Nejvyšší správní soud vyjádřil názor, že kolegiální vztahy mohou mít různou intenzitu a pouze při určité vyšší intenzitě

pokračování

mohou vyvolávat pochybnosti o tom, zda si soudce dokáže zachovat přirozenou schopnost nezaujatého přístupu k řešení případu. V usnesení ze dne 16. 3. 2016, č. j. Nao 41/2016 - 27, Nejvyšší správní soud vztáhl na rozhodování o podjatosti soudce závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2013, č. j. 1 Afs 7/2009 - 753, podle nějž sama skutečnost, že se úřední osoba zná se zástupcem účastníka řízení nebo se zástupcem osoby, na jejíž podnět bylo řízení zahájeno, či si s nimi dokonce tyká, neznamená, že lze důvodně pochybovat o nepodjatosti úřední osoby: „*Ke vzniku pochybností musí přistoupit další skutečnost, která posune tento kolegiální vztah do vztahu nadstandardního, ať už v pozitivním či negativním smyslu (např. společně trávené dovolené nebo vyostřený sousedský spor)*...“ Obdobně se vyjádřil Nejvyšší správní soud také v usnesení ze dne 12. 4. 2018, č. j. Nao 55/2018 - 47.

[11] Z citované judikatury vyplývá, že samotná existence kolegiálního vztahu, aktuálního či bývalého, bez dalšího nezpůsobuje objektivně vnímanou podjatost. Aby kolegiální vztah vyvolal oprávněné pochybnosti o nezaujatosti soudce, musel by vybočovat z rámce běžného kolegiálního vztahu zejména svou povahou a intenzitou. Namísto je též zvažovat časové hledisko (k tomu srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2013, č. j. Nao 41/2013 - 57).

[12] Sám soudce uvádí, že se zástupcem žalobce jej pojí především pracovní a kolegiální vazby z doby předchozího společného působení u Městského soudu v Praze, byť se potkávali i při mimopracovních aktivitách. V běžném společenském kontaktu však bez dalšího nelze spatřovat důvod pro výjimečný postup odnětí věci zákonnému soudci. Aktuálně dle vyjádření žalobce zástupce žalobce a soudce v osobním kontaktu nejsou.

[13] Nejvyšší správní soud v nyní posuzované věci neshledal skutečnosti, které by napovídaly tomu, že vztah mezi soudcem a zástupcem žalobce překročil obvyklou kolegiální známost, resp. že by k existenci kolegiální známosti přistoupily další okolnosti, které by posunuly kolegiální vztah do vztahu nadstandardního, či že by intenzita rušivých vlivů daných známostí byla natolik vážná, aby soudci neumožnila se od rušivých vlivů oprostit.

[14] Nejvyšší správní soud se proto ztotožnil s názorem místopředsedy městského soudu a uzavřel, že soudce Mgr. Jan Schneeweis není vyloučen z projednávání a rozhodování věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 14 A 90/2021.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 9. června 2021

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu